

Briūlāj Omuļaīla

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBAĻAUŽU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 4 (2642)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 9. janvārī

Maksā
2 kap.

Kolhozs—komunisma skola zemniekiem

Patiēšām, nav nemaz tik vienkārši īsi un izsmēloši pateikt par tām lielajām izmaiņām, ko padomju vara nesusi mūsu republikas laukos. Kur vien raugies, tur kupoja jauna dzīve. Tā dod iespēju viegāk, ātrāk paveikt kādreizējos apstākļos grūtos lauku darbus. Minēsim tikai vienu skaitli. Salīdzinot ar 1940. gadu, mūsu laukos ir ap 30 reizes lielāka tehniskā apbrūnotība. Pavasara darbus gan drīz simtprocents veic lauksaimniecības mašīnas. Jēdziens par grūtu un smagu darbu arvien vairāk sāk izzust no mūsu lauku jaunu iekdienas. Ziņāties sasniegumi, lauksaimniecības pirmrindnieku pieredze atver mūsu priekšā neierobežotas iespējas kāpināt itin visu produktu veidu rāzošanas apjomu.

Plašā frontē lauku dzīvē iesojoji kultūra, izglītība. Tie ir diži tautas iekarojumi un sasniegumi, kas izcīnīti Komunistiskās partijas vadībā. Bet ir viena parādība, kura varbūt grūtāk raksturot skaitlos, bet kas toties nav mazāk nozīmīga. Kolektivizācija mūsu lauku sejā ievilkja jaunus vaibstus. Kolhozs zemnieki mācījušies kopēji strādāt, cits citam palīdzēt, kopēji vadīt savu saimniecību, saņemot materiālus labumus saskaņā ar padarītā darba daudzumu un labumu. Lūk, šie sociālisma principi, kas caurstrāvo dzīvi un darbu kolhozā, kļuva par vislielāko spēku jaunu iezīmju veidošanā mūsu zemnieku masās.

Kolhozu pārvaldes demokrātiskie principi kā nekad agrāk izraisīja un izraisa savos locekļos pašerosmi, liek domāt par kopējas saimniekošanas perspektīvām, savieno personīgās un sabiedriskās intereses. Savstarpēja biedriska palīdzība, personāla atbildība par uzticēto uzdevumu un kolektīva atbildība kolhoza augstākā pārvaldes orgāna — kopsapulces priekšā palīdzēja mūsu zemniecībās atbrīvoties no privātpašniecīsajām tendencēm un kapitālisma dzimumzīmēm. Ikdienas dzīve dod spilgtu faktu materiālu, kas uzskatāmi rāda, ka līdz nepazīšanai izmaiņu zemnieku psiholoģiju. Mūsu lauku laudis pīrmārt un galvenokārt katru parādību un darba jautājumu tagad aplūko no valstiskā, Komunistiskās partijas interešu viedokļa. Sabiedriskā doma laukos tagad dod smagus belziensiem, kas mēģina rikoties pretēji kolektīva interešēm. Kolhozi un padomju saimniecības mācīja mūsu lauku jaudim sociālismu, tajā dzīvot un strādāt.

«Kolhozs kā sabiedriskā saimniecības forma pēc organizācijas rakstura un demokrātiskajiem pamatiem, kas vēl vairāk attīstīsies, nodrošinās, ka rāzošanu vada plašas kolhoznieku masas, ka plaši attīstās viņu rādošā iniciatīva un kolhoznieku audzināšana komunisma garā. Kolhozs ir komunisma skola zemniecībai,» teikts PSKP Programmā. Partijas Programma tagad izvirza uzdevumu, lai kolhozā zemniecība mācītos komunismu.

Mūsu rajonu kolhozu prakse ar vairāk ieviešas daudzas jaunas progresīvas darba organizācijas, saimniecības pārvaldes formas. Mūsdieni lielie uzdevumi, kas risināmi laukos, prasa no ikviemu kolhoznieka atbildēt par visu saimniecību. Dzīve rāda, ka līdzīnējie kolhozu pašpārvaldes ietvari katrā ziņā vēl vairāk paplašināmi, vēl vairāk padziļināmi, lai ikviēna arteļa biedrībā modinātu ierosmi. Lūk, Jēkabpils rajona Dignājas kolhozā kopš kāda laika pastāv ikviēna brigādē sava padome, kurā ietilpst

3—5 kolhoznieki. Ar tās starpniecību kolhoznieki aktīvi piedalās vissvarīgāko jaufājumu apspriešanā, palīdzot brigadierim labāk iestenot valdes lēmumus, priekšsēdētā norikojumus un paša ieceres. Šīm padomēm saskaņā ar Dignājas kolhoznieku iecerēm paredzēts vēl lielāks darbības apjoms — rūpes par lauku cilvēku sadzīves apstākļu uzlabošanu.

Seit jau minētajā Dignājas kolhozā nodibinās speciālu pilnvaroto padomi, kurā būs pārstāvēta katra 10 kolhoznieku sēta. Tā regulāri, bet ne retāk kā reizi mēnesi, sanāks un lems par daudziem aktuāliem saimniecības vadības jautājumiem. Dignājas kolhoznieki nedomā sašaurināt kopsapulces tiesības, mazināt tās nozīmi, bet gan paplašināt un pastiprināt kolhoznieku līdzdaliburgaļa lietu pārvaldišanā. Nenoliedzami, ka lieliem kolhoziem ir visai grūti ik ceturksni sasaukt kopsapulci, galvenokārt kolhoznieku sētu lielo attālumu dēļ no sapulces vietas, bez tam ne vienmēr var atrast piemērotu telpu, kur varētu sapulcēties 500—600 cilvēku. Sādā gadījumā pilnvaroto padome būtu vajadzigs pārvaldes posms.

Kolhozu valžu, to priekšsēdētāju, partijas pirmorganizāciju pienākums ir visiem spēkiem stiprināt kolhozu iekšējo demokrātiju, ieviest jaunas pārvaldes formas. Uz vienasāko jānosoda atsevišķu partijas pirmorganizāciju nostāja, kas nav devušas pareizu vērtējumu mēģinājumiem aizstāt kolhozu demokrātisko pārvaldi ar komandēšanu un administrēšanu. Tādi fakti, piemēram, novēroti Krustpils rajona Daugavas kolhozā, «Jāņupē» un vēl citur. Tur kopsapulces notiek no gadījuma uz gadījumu, arī brigādēs laudis pulcējas neregulāri. Pilnīgi jāatsakās no prakses, kad kopsapulces netiek pienācīgi sagatavotas. Kāpēc gan viena vai otra jautājuma apspriešanai valde nevarētu izraudzīt, piemēram, speciālu komisiju, kas to labi iepazītu prakse, tiktos ar cilvēkiem, un tad kopsapulce zinojuma veidā nāktu ar saviem priekšlikumiem, kritizējot vainigos. Tas aktivizētu arī pašu sapulces gaitu un reizēm applašinātu pārvaldes demokrātiskos ietvarus.

Uzdevums padarīt kolhozus par komunisma audzināšanas skolu prasa vispusīgi uzlabot partijas politisko un organizatorisko darbu, uzmanības centrā paturēt tiešos darba izpildītājus. Kolhozu iekšējās demokrātijas ietvaru paplašināšana cieši saistīta ar pašu kolhoznieku darba rosmes pieaugumu. Mūsu mērķiecīgumā šīnī zinā izteiks praktiskie rezultāti, kurus gūsim ikviēna rāzošanas iecirkni.

PSRS Augstākās Padomes Prezidijs

nodibinājis vēlēšanu apgabalus PSRS Augstākās Padomes Savienības un Tautību Padomes vēlēšanām.

Savienības Padomes vēlēšanām 749. Daugavpils vēlēšanu apgabalā ar centru Daugavpili ietilpst Daugavpils pilsēta, Daugavpils, Ilūkstes, Jēkabpils, Krāslavas, Krustpils un Dagdas rajoni.

Tautību Padomes vēlēšanām 242. Jēkabpils vēlēšanu apgabalā ar centru Jēkabpili ietilpst Jēkabpils un Krustpils rajoni.

Mūsu rajonu malu malās

Mūsu korespondentu punkti ziņo

JAUNJELGAVA. Mežu, papīra un kokapstrādāšanas rūpniecības strādnieku arodbiedrības republikāniskā komiteja rikoja sarkano stūrišu un arodbiedrību klubu darbs skati, kurā piedalījās vairāk nekā 80 uzņēmumi. Starp triju pirmo vietu ieguvējiem bija arī Jaunjelgavas MRS arodbiedrības klubs. Arodbiedrība saņēma Goda rakstu un 60 rubļu naudas prēmiju.

Skates turpmāko posmu rikoja republikas arodbiedrību Centrālā Padome. Tānā piedalījās vairāk nekā 1.100 uzņēmumi. Arī šajā skatē jaunjelgavieši ierindojās godalgotā vietā. Viņi bija desmit uzņēmumi skaitā, kam piešķirā trešo vietu. Arodbiedrība saņēma Goda rakstu un 30 rubļu naudas prēmiju. Ar Goda rakstiņiem apbalvoti arī strādnieku komitejas priekšsēdētājs A. Ēķis, deju kolektīva vadītāja A. Dreiblate.

SECE. Kvalifikācijas celšanas kursi noorganizēti Secei padomju saimniecības mehanizatoriem. Nodarbības vada galvenais inženieris V. Rebainis un galvenais agronomis A. Zelcs. Kursu programmā ietilpst lekciju cikls par sabiedriski politiskiem, veselības aizsardzības, anti-religiskiem un citiem tematiem, ko lasa vietējās lektorūras grupas biedri. Nodarbības notiek divas reizes mēnesi pēc partijas pirmorganizācijas biroja apstiprinātās programmas. Kursos piedalās 36 traktori, kombainieri un piekābinātāji.

JĒKABPILS. Sestdien partijas rajona komitejas telpās notika pilnētas partijas pirmorganizāciju sekretāru sanāksme. Partijas rajona komitejas organizatoriskās dalas vadītāja b. Lāce tās dalībniekiem pastāstīja par uzdevumiem, kas veicami, lai uzsāktu gatavošanos PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām. Propagandas un agitācijas daļas vadītāja b. Donīja norādīja uz panākumiem, ka arī trūkumiem partijas izglītības sistēmā un lekciju propagandā.

LONE. Jaunas paaugstinātās saistības 1962. gadam uzņēmušies Lones padomju saimniecības lopkopības darbinieki. Uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes šogad lonieši rāžo 480 centneru piena — par 100 cent vairāk nekā pērn. 1961. gadā valsts ieplūkumā saimniecība pārdeva vairāk nekā 530 tonnas piena. Sogād slaučējais devušas vārdu izslaukti tik daudz piena, lai šo rādītāju varētu paaugstināt vismaz līdz 700 tonnām.

Gājās rāzotāji apņēmušies kopprodukciiju palielināt par 20 tonnām.

KRUSTPILS. Šīnā gadā pilsētā sāks jauna uzņēmuma celtniecību. Tā būs Krustpils dzelzceļa izstrādājumu rūpniecība. Šogad celtniecībai izlietos 370.000 rubļu, bet nākamajā — 1,5 miljonus. 1963. gadā jauno rūpniecību paredzēts nodot ekspluatācijā.

* * *

ZALVE. Zalves ciema darbījumu deputātu padome un tās izpildu komiteja pašaplikšanās ceļā ie-gūtos līdzekļus izmanto sabiedriskiem mērķiem, kas skar visu ie-dzivotāju intereses. Nesen notikušajā sapulcē pieņēma lēmumu par šā gada pašaplikšanās līdzekļiem iegādāties ciema tautas namam klavieres, lai varētu plašāk izvērst mākslinieciskās pašdarbibas — ko-ra un deju pulciņa darbu.

* * *

ATAŠIENE. Lielu popularitāti Atašenes ciemā ieguvusi šaha spēle. Pie šaha galddiņiem šeit redzami jaunieši un viri ar sarmu matos. Nesen šeit notika šaha ātrspēles turnīrs. Uzvarētāji kļuva I. Bēriņš, J. Rāgis, A. Grandāns.

Padomju saimniecības šahisti sa-centās ar vietējās vidusskolas komandu. Spēle beidzās neizšķirti. Šīnā gadā padomju saimniecības šahisti ieplānojuši organizēt sacen-sības ar Atašenes dzelzceļa stacijas un Pļaviņu izmēģinājumu par-augšsaimniecības šahistiem. Ie-cretā arī Krustpils rajona padomju saimniecību šaha komandu tiksnās Atašenes padomju saimniecības dāvātā kausa izcīņā.

* * *

JĒKABPILS. 4. un 5. janvārī notika rajona skolotāju konference. Taufas izglītības nodalas vadītāja b. Enīja nolasīja referātu par PSKP XXII kongresa lēmumiem un skolotāju uzdevumiem. Pēc referāta sākās debates. Konferences otrajā dienā notika sekļu darbs. Konferences noslēgumā tās dalībnieki noklausījās interesantu lekciju par starptautiskajiem ietāju.

* * *

D. Slikšāna foto

JĒKABPILS. Gājas pārstrādāšanas uzņēmums sekmīgi pilda 1962. gada rāzošanas uzdevumus. Gājas un desu cehi dienas uzdevumus izpilda par 120—150 procentiem. Šīnā gadā desu ceha kolktīvs papildinās izlažāmās produkcijas sortimentu. Līdz šim uzņēmums izlaida ap 20 nosaukumu desu izstrādājumu. Tagad tie papildinās ar mednieku desījāni, diētisko un citu nosaukumu desām.

Attēlā: viena no labākajām Jēkabpils gājas pārstrādāšanas uzņēmuma desu ceha strādniecēm Elina Mantinece darbā. Jaunā speciāliste beigusi FRA skolu pie Rīgas gājas kombināta. Pašlaik viņa darbu uzņēmumā apvieno ar mācībām vispārizglītojošā vakara vidusskolkā.

Rosme agītpunktā

VIESITE. Sagaidot PSRS Augstākās Padomes vēlēšanas, aktīvi sācis strādāt pilsētas agītpunkti. 5. janvārī notika agītoru seminārs, kurā tie apspriedās par savu turpmāko darbu. 60 agītori stājušies pie pienākumu izpildes: regulāri agītpunktā notiek dežūras,

Braucēju ērtībām

Jaunajā, 1962. gadā 11. ATK kolktīvs apņēmies pielikt visas pūles, lai pasažierus labāk apkalpotu, sagādātu viņiem jaunas ērtības. Tikai 1961. gada 4. ceturksni vien atklātas četras jaunas autobusu līnijas, tādās ir Jēkabpils — Zagatāni, Jēkabpils — Aldaune, Jēkabpils — Ābeļu padomju saimniecība, kā arī autosatiksme pa Jēkabpils pilsētu.

Autoostā paplašinā-

ta uzgaidāmā zāle un kases telpas, bet laužu vislielākā pieplūduma laikā — no pulksten 9—11 strādādā divas kases. Vi-sās pieturās atjaunoti autobusu kustības saraksti, tāpat ceļa zīmes. Autobusu šofēru vidū daudz labu darba darītāju, kā R. Boļsaks, I. Koļesnikovs, G. Pusbarnieks, B. Čamanis un citi. Konduktoru pienākumus priekšzīmigi veic T. Šeinova, L. Adamo-

R. Apsītis, autostacijas priekšnieks

Mācīties un strādāt — pirmais pārbaudījums, kas godam jāiztur!

— Mācības mums panākumu nav. Darbā — jā, — jau pašā sārunas sākumā paziņoja Jēkabpils rūpniecības kombināta komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre Ļubova Koļesņikova.

Patiēšām, no koplā uzņēmuma komjauniešu un jauniešu skaita, kuriem pa lielākajai daļai ir septiņu klašu vai nepabeigta vidusskolas izglītība, mācības visspārīglojošā vakara skolā turpina tikai 18. Kāpēc tik maz? Vai pārējiem jauniešiem nebūtu iespēju izglītību turpināt? Iespējas ir...

Un te īpaši jārunā par komjauniešiem. Kombināta komjaunatnes pirmorganizācija ir viena no lielākajām rajonā — pavism 55 komjaunieši. Laikam sevišķi pierādījumi nav vajadzīgi, lai pamatotu prasību, ka mūsu jaunajai paudzei, kas tagad ceļ komunismu un tajā dzīvos, jābūt izglītojai, apbrūnotai ar labām zināšanām, tās garīgajai pasaulei ar katra dienu jātop plašākai un bagātākai.

Jēkabpils vakara vidusskola, sekmiņi savienojot darbu ar mācībām, izglītību turpina ap 150 jauniešu. Bet, diemžēl, starp viņiem neatradīsim kombināta komjauniešus Niņu Preijurī, Mariju Kapustīnu, Gaļīnu Karzunīnu, Tatjanu Klementjevu, Semjonu Jakuboviču un citus. Viņiem septiņu klašu izglītība. Vai ar to pietiek? Rudeni pirms mācību gada sākuma kombinātā notika komjauniešu sanāksme. Tā pieņēma lēmumu: visiem komjauniešiem, kam vēl nav viendējas izglītības, jāmācās. Uzņēmuma vadība darīja visu, lai strādājošie 2. un 3. maiņā vakaros varētu apmeklēt skolu. Vairāki komjaunieši kā Miervaldis Vitols un Austra Sokolovs pēc šīs sanāksmes mācības skolā izsāka un sekmiņi tās turpina, bet bija arī tādi kā Marija Kapustīna, kas iztika tikai ar solijumiem, vai Tatjana Klementjeva, kas kategoriski paziņoja: — Man pietiek septiņu klašu. Par nožēlošanu, komjaunatnes pirmorganizācija ar šādu atbildi samierinājās un drīz vien par visu aizmirsā. Vēl launāk. Aizmirsā painērētēs arī par to, kā viņu kolektīvā biedri mācās, ne reizi pagālušajā gadā neiegriezās skolā. Tikai tad, kad no vākarskolas sāka nākt zinojumi par rūpniecības kombināta biedru siltajām sekmēm un uzvedību, komjaunatnes pirmorganizācijas sekre-

tāre L. Koļesņikova decembra beigās viņus atcerējās. Taču par vēlu. G. un A. Kapustīni no vakarskolas nesekmības dēļ bija jau atskaitīti, Z. Bušmaņa un I. Brodņeva liecībās 6—7 divnieki un samazināta atzīme uzvedībā.

— Tas varēja arī nenotikt, — tagad atzīst partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Buks, — ja mēs būtu par to painterēsējušies laikus, ja skola būtu par to ziņojusi daudz agrāk.

Nolaidība no uzņēmuma vadības puses acīm redzama, bet pārmērumi jādzsaka arī Jēkabpils vākarskolas direktorei b. Sarakābārei, kas nav atradusi par vajadzīgu iegriezīties rūpniecības kombinātā un darīt visu zināmu tā vadībai.

Slikts sekmēs un uzvedību nevar attiecīnāt uz visiem šī uzņēmuma biedriem, kas mācās vākarskolā. Ar labām zināšanām izceļas R. Kārkliņa, V. Kokins un vēl viens otrs. Taču tādu nav daudz. Garāka saruna par mācībām vākarskolā iznāca ar komjaunieti Mariju Kapustīnu, kura tālāk par solijumiem mācīties nav tikusi.

— Esmu jau par vecu... Piešķiks ar septiņām klasēm. Un vispār — ko tās mācības man dos, — valīsīdīgi stāstīja šī 19 gadus vecā meiteņe. — Dejas, satīkšanās — cīta lieta.

Tādās domās, par nožēlošanu, ir ne tikai Marija Kapustīna, bet arī daži citi rūpniecības kombināta jaunieši. Jau iresi mēnesi kombinātā noteikti politnordarbības. Kā tās apmeklē komjaunieši?

— Slikti, — spiesta konstatēt komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre. — Kavētājā daudz — Klementjeva, Karzunīna, Preijurē, Voverē, Čuplikova... Kā redzams, atkārtojas gāndriz tie paši uzvārdi, kurus minējām raksta sākumā.

Rūpniecības kombināta komjauniešiem ir pat sava politpulciņš, kurā vada komunisti b. Peņkovskis. Cik pulciņa vadītājs ir aktīvs, tik tā klausītāji pasīvi. Caurmērī nodarbibas apmeklē labi ja trešā daļa. Komjaunietis N. Aleksejevs, kam uzticēts komjauniešu grupas vecākā pienākums, nav parūpējies pat par kārtējo nodarbibu izziņošanu, nerunājot jau par citu.

Kas darīts, lai šādu stāvokli novērstu?

— Pagādām vēl nav nekas, — atzīstas kā partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Buks, tā komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre b. Koļesņikova, — bet darīsim.

Darīsim... Beidzamais laiks nosolijumiem pāriet pie darbiem.

J. Gurgons

Lai slimniekiem velti nebūtu jāmēro celš

Katrū dienu desmitiem cilvēku no pilsētas un laukiem griežas pie ārstiem Jēkabpils poliklīnikā. Protams, vairums no viņiem saņem nepieciešamo palīdzību, taču gadās arī tā, ka cilvēks aiziet neapmierināts. Tas sevišķi skar tos, kuri vēlas tikt pie zobārsta. Tā nesen es gaidīju savu kārtu pie iekšķigo slimību ārsta, bet aiz manis stāvēja kolhoza «Komjaunietis» slaucēja Lūcija Balode, kura vēlējās nokļūt pie zobārsta. Tīklīdz Balode pateica, ka dzīvo Sunākstes ciemā, reģistratore asi atbildēja: «Brauciet uz Sunāksti, jums pāriem tur ir ārsts», un reģistrācijas numuriņu neizsniedza. Kolhoziece gan centās izskaidrot, ka zobārsta Sunākstē nav un ka joti sāp zobi, bet tas bija veltīgi. Centos arī es reģistratorei iestāstīt, ka tiešām

zobārsta Sunākstē nav. Par šādu manu paskaidrojumu reģistratore vēl vairāk saniknojās. Es viņai ieletīcu noskaidrot patieses apstākļus un izsniegt Balodei numuriņu. Bet viņa tikpat asi atbildēja, lai iet bez numura, kaut gan numuri vēl bija.

Es aizgāju, bet L. Balode vēl palika gaidīt numuru. Braucot atpakaļ, satiku Balodi, kura ar saviem sāpošajiem zobiem atgriezās mājās, veltīgi izgaidījusies Jēkabpili.

Sunākstē zobārsta nav kopš jūnija mēneša, un, liekas, ka tas ir pietiekami ilgs laiks, lai reģistrācijas darbinieki būtu informēti, vai ārsts pieņem, vai ne. Vai tad tiešām rajona galvenajai ārstei b. Kornevai ir tik grūti poliklīnikas reģistrātūru apgādāt ar sa-

I Biedru tiesas — mūsu sadzives normu sardzē

Arvien nozīmīgāka loma atsevišķu neapzinīgu sabiedrības locekļu audzināšanā un pāraudzināšanā piekrīt biedru tiesām. Tās jau izveidotās visos uzņēmumos, iestādēs, kolhozīs un padomju saimniecībās, pie pilsētu namu pārvaldēm un citur. Tomēr daļa biedru tiesu vēl maz palidz cīņā pret dažādām nebūšanām, nekārtībām, žūpības apkarošanā, kas vēl šur tur sastopama, sociālistiskā ipašuma izlaipišanu un tamlīdzīgam negatīvām parādībām.

Daži biedru tiesu priekšsēdētāji un locekļi kādu laiku savu bezdarību meģināja aizbildināt ar to, ka, lūk, neesot apstiprināts biedru tiesu nolikums, bet tā projekts vēl nedodot pilnas tiesības autoritatīvi rikoties un pilsoņi, kām nākas stāties biedru tiesas priekšā, ne vienreiz vien to izmantojot. Tagad nolikums apstiprināts un šim iebildumam nav nekāda pamāta. Pats galvenais, lai biedru tiesā ievēlētie apzinātos savu lielo atbildību. Ka tam liela nozīme, rāda vairāku aktivitāko biedru tiesu, piemēram, 11. ATK, Jēkabpils pilsētas namu pārvaldes un citu pieredze.

Biedru tiesu prakse rāda, cik svarīgi ir pareizi organizēt tiesas procesu ar plašu sabiedrības masu piedalīšanos. Pats fakts, ka val-

nīgo tiesā viņa darba biedri, cilvēki, kas viņu labi pazīst, piedod procesam lielu audzinošu nozīmi. Apdzīzētās nevar liekuot un izlikties, jo tūlīt tiek atmaskots. Nesen Neretas padomju saimniecības biedru tiesa izskatīja lietu pret jauno strādnieku Andreju Čermaku, kas kopā ar savu pudeles biedru sarīkoja vienā no kantora telpām grautiņu un salauza un sabojāja mēbeles. Citkārt bravurīgais jauneklis savu biedru priekšā jutās kā nopērts palaidņa puika. No kauna viņš nezināja kur dēties un ilgi nevarēja saņemties un sabiedrības priekšā atvainoties.

Kaut gan A. Čermakam šis nav pirmais huligāniskais izlēcīns, biedru klātbūtnē bija sava nozīme — viņam nācās pārdomāt savu rīcību un izdarīt vajadzīgos secinājumus.

Sis piemērs spilgti pierāda biedru tiesas audzinošo lomu. Tomēr ne vienmēr izdodas šādas biedru tiesas sēdes noorganizēt. Te vajadzīga aktīva partijas, arod-biedrību, komjaunatnes un padomju organizāciju piedalīšanās un palīdzība. Tieši biedru tiesu jaunās nolikums paredz, ka arod-biedrībām, vietējām padomēm jāvada šīs sabiedriskais institūts. Šī vādība varētu izpauštēs biedru tiesu priekšsēdētāju pārskatu noklausīšanā un apspriešanā arod-biedrības vai iedzīvotāju sapulcēs. Biedriem, kas uzticētās sabiedriskās funkcijas veic nepieliekām labi, turpat var aizrādit, pakritīzēt.

No tiesas prakses redzams, ka ie-vērojama dala pilsonu sūdzību, kas nonākušas tautas tiesā, ir maznozīmīgas un to izskatīšana ir biedru tieses kompetencē. Daudzas šādas sūdzības nākas noadresēt uzņēmuma, kolhoza vai padomju saimniecības biedru tiesām. Atsevišķos gadījumos daži pilsoni iebilst pret kādu no biedru tiesas locekļiem un uzskata, ka tādēl tiesas lēmums nebūs objektīvs. Bez šaubām, biedru tiesas locekļiem stingri savā darbībā jāvadās no nolikuma par biedru tiesām un pa-stāvokļiem padomu likumiem, objektīvi izskatot katru lietu. Ja šīs prasības ievēros un stingri izpildīs, ikviene biedru tiesa kļūs autoritatīvs sabiedriskās funk-cijas veic nepieliekām labi, turpat var aizrādit, pakritīzēt.

V. Bekasova, Sunākstes ciema padomes izpildi komitejas priekšsēdētāja

V. Vojns, Jēkabpils rajona tautas tiesnesis

PĀRRUNAS PAR KOMUNISMA CĒLĀJU MORĀLES KODEKSU

1. Tikumisko principu loma sabiedrības dzīvē

laikiem aizgāja pagātnē arī buržuāziskās morāles princips: «Cilvēks cilvēkam — vilks». To nonmainīja jaunais, humānais princips: «Cilvēks cilvēkam — draugs, reālajiem apstākļiem vai bija tikai progresīvo laužu tālas nākotnes sapnis.

Morāles principi prasīja izturēties pret cilvēku kā pret draugu, bet praksē ļaudis bija spiesti rikoties pēc džungļu likuma, kur valda stiprākā tiesības, t. i., rikoties pēc principa: «Cilvēks cilvēkam — vilks». Morāle prasīja cienīt un izpildīt likumus. Taču dzīvē, kur vieni valda, bet pārējiem jāpākļaujas viņu gribai, ļaudis redzēja, ka katru likumu var apiet ar likumu. Morāle prasīja cienīt cilvēku, bet praktiskajā dzīvē ļaudis piekāvā un par viņiem nūgājās kāt uz soļa. Nesaskaņu starp vārdiem un darbiem, starp morāles principiem un reālo dzīvi. V. I. Ļepins dēvēja par vecās sabiedrības visatalgošāko izēmi.

Tāpēc dabiski, ka komunisma cēlāju morāles kodeksā nav pretrunu starp morāles prasībām un reālo dzīvi. Pēc tam, kad bija iznācis privātpašums uz ražošanas līdzekļiem un iespējas cilvēkam ekspluatēt cilvēku, uz mūžīgiem

laikā aizgāja pagātnē arī buržuāziskās morāles princips: «Cilvēks cilvēkam — vilks». To nonmainīja jaunais, humānais princips: «Cilvēks cilvēkam — draugs, reālajiem apstākļiem vai bija tikai progresīvo laužu tālas nākotnes sapnis.

Ik dienas, lasot laikrakstus vai klausoties radiopārraides, mēs uzzinām par padomju ļaužu cīldeno rīcību. Riskēdamas ar dzīvibū, arodskolas audzēknei metas pretim ātri traucošām vilcienam, noēl no sliedēm apjukušo četrus gadus veico bērnu, nogulstas kopā ar viņu uz gulšņiem un ne dzīva, ne mirusi klausās, kā vīrs galvas aizjono vagoni. Ar cilvēkiem pārpildīta, ka dzīvētās radiostacijās vairāk mācījās ierīcēm, lai ar savu ķermenī apturētu lejup pa nogāzi slidošo automobili. Ilgus gados kaimiņi kopj kara invalidu un klūst par tuvīm un mīliem cilvēkiem... Šādos un tiem līdzīgos humānos aktos, kuri mūsu dzīvē ir daudz, izpaužas jaunā. Komunistiskās partijas un padomju varas izaudzinātā cilvēka būtība.

Sociālisms ir devis cilvēkiem jaunu priekšstātu par bagātību. Padomju ļaužu ideāli kļuvuši augstāki, un nekādi salīdzināmi ar kapitālisma aizstāvju mietpilsoniskajiem ideāliem. Ag-

jās labojama, turklāt pašam cilvēkam izdevīgāk un noderīgāk virzīnā. Kapitālistiskā pasaule ir at-tistījusi cilvēkos daudz kaitīgu ie-radumu un uzskatu. Mazliet vairāk nekā četros gadu desmitos sociālisms daudzus no tiem jau ir iznīcinājis. Taču vēl ir saglabājušās tādas pagātnes paliekas kā liekēdība, zagsana, huligānisms, žūpība utt. Komunisma celtnieci-bas gaitā tās, bez šaubām, tiks iznīcinātas. Līdz ar to padomju cilvēks kļūs tikumiski aizvien pilnīgāks, un šis process turpināsies visu laiku.

Mūsu dienās tiesīsā un tikumiskā regulēšana cieši savīja vienu ar otru, iet roku rokā. Turklāt visu laiku sašaurinās piespiedu līdzekļu lietošanas sfēra un paplašinās pārliecīnāšanas sfēra. To mūsu dzīvē apstiprina tādas parādības kā sabiedrīšķis domas, kolektīva un sabiedrīsko organizāciju nozīmes pieaugums. Tai pašā laikā iedzīvotāju vairākums ievēro un izpilda visus padomju likumus pilnīgi brīvprātīgi, pēc labākās sirdsapziņas un nevis aiz bailēm.

Turpmāk tiesīsā un tikumiskās normas aplūdīs vienā veselā un pārvērtīties par morāles principiem, kurus augsti apzinīgi komunistiskās sabiedrības cilvēki ievēros pilnīgi brīvprātīgi. Un arī juridiskās organizācijas ar laiku pārvērtīties par sabiedrīšķis domas, kolektīvās pārliecībās apzīņa un neiecieta pret sabiedrības interešu pārkāpumiem; kolektīvās un biedrīšķis savstarēja pārliecībā: visi par vienu, viens par visiem; humānas attiecības un savstarēja cīņa cilvēku starpā: cilvēks cilvēkam — draugs, biedrs un brālis; godigums un patiesīgums, morālska skaidrība, vienkāršība un pietīcība sabiedrīšķi un personīgajā dzīvē; savstarpēja cīņa pīmenē, gādība par bērnu audzināšanu; nesamierinātība pret netaisnību, parazitismu, negodīgu mu, karierismu un mantrausību; visu PSRS tautu draudzību un brāliba, neiecieta pret nacionālo un rasu nāudu; nesamierinātība pret komunisma, miera un tautu tuvības ienaidniekiem; brālīga solidaritātē ar visu zemju darbajau-dim, ar visām tautām.

Kā redzams, mūsu morāles kodeksas atspoguļo jaunā cilvēku — komunisma cēlāju

STARPTAUTISKĀS APSKATS

© PSRS darīs visu, lai nosargātu mieru
© Imperiālistu provokācijas Tuvajos Austrumos

© Pirmā neatkarīgā Okeānijas valsts

Pāršķirta pēdējā kalendāra lapuse. Sācies jaunais, 1962. gads. Padomju tauta ar milzīgu entuziasmumu turpina strādāt, lai iestonotu dižos komunisma celtniecības uzdevumus.

Aizvadītais 1961. gads bija bagāts ar vēsturiskiem notikumiem: tas bija gads, kurā notika PSKP XXII kongress, kas pieņēma programmu komunistiskās sabiedrības uzcelšanai mūsu zemē. 1961. gadā tika veikti pirmie cilvēka lidojumi kosmosā, šajā gadā padomju tauta guva ilelas darba uzvaras.

1961. gadā mūsu zeme neatlaidi cīnījās par mieru vīrs zemes. Padomju Savienība ar neatslābstošu enerģiju turpināja cīnīties par vispārēju un pilnīgu atbrūnošanos, par koloniālās sistēmas galigu likvidāciju, par Apvienoto Nāciju Organizācijas pārvēršanu iedarbīgā miera nodrošināšanas līdzekļi, par otrā pasaules kara paliekvi likvidēšanu — par miera līguma noslēgšanu ar Vāciju un Rietumberlīnes jautājuma atrisināšanu uz šā pamata.

Padomju Savienība, sociālistiskās zemes, sacīja N. Hruščovs savā Jaungada tostā, ir realizējušas, realizē un realizēs ļeņinisko miera un tautu draudzības ārpolitiku. Mēs darīsim visu, lai novērstu jauna kara briesmas un nosargātu mieru. Sie lieliskie vārdi radījuši dziļi atbalsi jaunu sīrīs visā pašaulē.

Gluži pretēju politiku — starptautiskā saspilējuma saasināšanas politiku — realizē imperiālistiskās lielvalstis. Nesen teogrāfs ziņoja par angļu imperiālistu provokācijām un grausojošo darbību Tuvajos Austrumos.

Libānas galvaspilsētā Beirutā imperiālistu algotpi meiņināja izdarīt valsts apversumu. Sažvērestība tomēr tika likvidēta pašā digļi, jo to neatbalstīja ne pašā Beirutā, ne arī pārējā Libānas teritorijā. Arābu zemju laikraksti tieši norāda, ka sazvērniki rikojušies pēc angļu imperiālistu pavēles, kuri cerējuši nodibināt Libānā reakcionāru režīmu un pārvērst šo zemi par imperiālistisko lielvalstu placdarmu Tuvajos Austrumos. Aptuveni tai pašā laikā angļu militāristi uzsāka provokatorisku rīcību Tuvo Austrumu rajonā — Persijas līca rajonā. Turp steidzīgi tika nosūtīti.

A. Račkovs

Ateista stūrītis

DIEVA VĀRDA...

Vēcas kanclers Adenauers bieži redzams ar bibeli rokā. Ar dieva vārdu uz lūpām viņš saka kareivīgas, revanžīstības runas. Visai zīmīgs, piemēram, ir šāds izteicīens kādā no šim runām:

«Es tici, ka šajos aukainajos laikos dievs uzticējis vācu tautai sevišķu misiju: aizstāvēt Rietumus pret aizvien augošo ietekmi, kas nāk no Austrumiem.»

BIJUŠAIS ASV PREZIDENTS BAPTISTS HARIJS TRUMENS — HIROSIMAS UN NAGASAKI IEDZIVOTAJU SLEPKAVA

Pēc tam, kad uz Japānas pilsētām Hirosimu un Nagasaki bija nomestas atombumbas, kas nonāvēja daudzus simtus neatzsargātu bērnu, sieviešu un vecišu, bijušais ASV prezidents baptists Harijs Trumens teica par radio lielu runu. Atzīmēja, ka viņš esot atbildīgs par šo soli, dievbījīgais prezidents izteica pārliecību, ka «dievs arī turpmāk tāpat vadīs viņa rīcību».

BISKAPA ŽELSIRDIBA

Kad miljoniem cilvēku slepkava fašistiskais bende Eihmanis nokļuva uz apsūdzēto sola, viņš atzinās, ka 1950. gadā viņu apgādājis ar viltotiem dokumentiem un pāldzējis viņam aizmukt uz Argentīnu un tur paslēpties neviens cits kā... daudzus «svētā troņa» kongregāciju locekļus Vatikāna biskaps Aloīzs Gudāls.

Pats Gudāls pat nemēģināja no-

liegt šo apkaunojošo faktu. «Es taču esmu garidznieks, — viņš izteicies, — un nevis policists. Mans kristieša pienākums bija palīdzēt kāram, ko vajā komunisms.»

Pēc kara bīskaps Gudāls vadīja speciālu komitei, kas palīdzēja paslēpties nacistiskajiem noziedzniekiem, kuri bēga no Vācijas, glābdamies no tauku atrriebibas.

GANGSTERS «GRĒKU NOŽELNIEKA» LOMĀ

Losandželosā kādā tiesas procesā, kurā izlēsāja gangstera Maika Kogena lietu, par liecinieku pieaicinātās aktieris Reds Skeltons pazīnojis, ka Kogens saņēmis no evāģēlista Billija Greheima 15 tūkstošus dolāru par «grēku nožēlnieka» lomas tēlošanu kādā evāngēlistu reliģiskajā sapulcē.

SPREDIĶOŠANAS AUTOMĀTI

Ari katoļu baznīcas svētie tēvi aizvien plašāk sāk izmantot visjauņākos tehnikas sasniegumus. Viņi nolēmuši atteikties no nogurdinošās sprediķošanas un uzstāda tīcīgajiem speciālus automātus — audiofonus. Baznīcēnam tikai jaimeit automātā 100 liras, un viņš uzreiz var noklausīties «dvēseli atvieglojošu» sprediķi trijās valodās.

STRIDS PAR ENĢEĻIEM

Kāds bīskaps pasūtījis pazīstamajam vācu māksliniekam M. Libermanim gleznai par reliģisku tematu. Mākslinieks pasūtījumu pieņemis un pēc dažiem mēnešiem

Sākusies pionieru spartakiāde

Jau divus gadus mūsu republikā risinās pionieru spartakiāde piecios sporta veidos: vieglatlētikā, mazajā futbolā, rokas bumbā, galda tenisa un peldēšanā. Sogad Maskavā pirmoreiz notiks Vissibienības pionieru spartakiāde. Sakarā ar to izmainījusies republikāniskas spartakiādes programma — klat nācis volejbols un basketbols.

Lai pavasara pionieru spartakiādes mēneši nebūtu pārāk pārsloti, sacensības volejbola, basketbola un galda tenisa, kuras iespējams rīkot slēgtas telpās, notiks ziemā.

Sacensību norises kārtība šāda: rajonos, zonās, starpzonās un beižot — fināls. Pirmas sacensības jau notikušas. Tās ievadīja Jēkabpils rajona jaunie basketbolisti. Bija gaidāms, ka sacensībās piedalīsies daudzu skolu komandas, bet gala iznākumā tikai četrās: abas Jēkabpils, Jaunjelgavas un Viesītes vidusskolas.

Sacensībās starp zēniem ar labu spēli iepriecināja Viesītes vidusskolas komanda, kas izcīnīja 1. vietu, atstājot aiz sevis Jēkabpils 2. vidusskolas komandu. Meitenēm 1. vietā ierindojās Jēkabpils 2. vidusskolas jaunās basketbolistes.

Uzvarētāji ieguva tiesības cīnīties tālāk — zonas sacensībās.

Un tā — trešā republikāniskā pionieru spartakiāde sākusies.

Nākošais pionieru spartakiādes rajona sacensību posms — volejbols.

G. Šlezins, sacensību galvenais tiesnesis

Motociklistu kursi cukurfabrikā

Krustpils cukura fabrikas DOSAAF pirmorganizācija daudz uzmanības velti lietišķo sporta veidi popularizēšanai. Uzņēmumā daudz motosporta entuziastu. To rindas nemitigi vairojas. Pēdējā laikā daudzi uzņēmuma strādnieki iegādājušies motociklus. Starp viņiem tuvākā vai talākā nākotnē izaugus ne viens vien motosporta meistars.

Lai tas notiktu, tēicami jāapgūst braukšanas māka, motors un visa materiāla daļa, precizi jāzin satīsmes noteikumi. Noorganizēti trīs mēnešu motociklistu kursi šī satīsmes līdzekļa vadītāja tiesību iegūšanai. Kursi notiek uzņēmuma sarkanajā stūrītī. Turpinās jaunā labīnieku uzņēmšana.

V. Zemītis

glezna bijusi gatava. Sākumā tā biskapam patikusi, bet tad, vēriekā aplūkojis, viņš jautājis:

— Bet kas tad tas! Apauts enģelis!

— Nu protams, — atbildējis gleznotājs, — kāpēc gan viņam staigāt basām kājām!

— Bet vai jūs esat redzējis kaut vai vienu engeli ar apaviem kājās? — jautājis bīskaps.

— Bet vai jūs esat redzējis kaut vai vienu engeli bez apaviem? — savukārt jautājis gleznotājs.

JAUNĀKĀ LITERATŪRA ATEISMA JAUTĀJUMOS

«Partija lieto idejiskās ieteikmēšanas līdzekļus, lai audzinātu cilvēku pasaules zinātniski materiālistiskās izpratnes garā un lai pārvarētu reliģiskos aizsprēdumus. Sistemātiski jāveic plaša zinātniski ateistiskā propaganda, pacietīgi jāizskaidro, cik aplami ir reliģiskie tēcījumi, kas radušies senatnē, kad cilvēku nomāca stihiķie dabas spēki un sociālie spādi, kad nebija zināmi dabas un sabiedrības pārādību istie cēloni.»

Sekodama šim PSKP Programmas norādījumam, Latvijas valsts izdevniecība sagatavoja izdošanai 1962. gadā vairākās vērtīgas grāmatas par zinātniskā ateismu jautājumiem, no kurām atiesti varēs smelties daudz zināšanu cīpas pastiprināšanai pret reliģiskajiem aizspriedumiem cilvēku apzinājām.

Rakstu krājumā «Ateista rokasgrāmata», ko sastādījis autoru kollektīvs, sistematizēti izklāstīti zinātniski materiālistiskie uzskati par reliģiju.

1962. gadā iznāks vēl viens au-

Mehanizatori būs rosīgi

Pēc notikušās pārskata un vēlēšanu sapulces rosīgu darbu uzsācis Lauku tehn. kas Jēkabpils rajona nodaļas fizikultūras kolektīvs.

Tajā tika novērtēts darbs pārskata periodā, atklāti trūkumi, kas bija pamātā mūsu sportu neapmireñošajam startam pērnā gada spartakiāde. Sogad darbosies sekojošas sekcijas: šaha — dambretes, novusa, galda tenisa, vieglatlētikas, volejbola, basketbola, svarešanas, mednieku — makšķernieku, slēpošanas un tūrisma. Par vadītājiem ievēlēti pieredzes bagāti klases sportisti, kā arī aktivnieki fizikultūri. Tā, piemēram, slēpošanas sekciju vārda pārstāvis Rita Pābērza, volejbola — Gunārs Bušs, II klases volejbolisti, svarešanas — Aleksandrs Sillonovs — III klase.

Pāsreiz notiek šaha, dambretes un novusa turnīri apakšgrupās, t. i., pa iecirkniem un cehiem. Pēc to noslēgšanās risinās finālpēles, kur satiksies katrais apakšgrupas uzvarētāji. Sevišķi daudz piekrītēju radies novusam. Par to liecīna lielais dalībnieku skaits centra un kursors apakšgrupā, kur tas pārņied 20 cilvēku. Ne mazāk cienītāji ir arī dambretēji.

Sājās dienās notika pirmās pārbaudes sacensības svarešanā, kurās bija domātas galvenokārt iestācījumi. Tāpēc arī dabīgi, ka pieredzes bagātie sportisti uzrādīja daudz labākus rezultātus par tiem, kas svaru stiebi cilā ja ne pirmo reizi. Tas tomēr nemazināja viņu cīpas

gribu un neatlaidību; lielākā daļa tūlit pēc sacensībām sāk daudz nopietnāk pievērsties treniņiem. Sacensību gaitā sasniedgti trīs III sporta klases rezultāti. Bet Silionovs spiešanas paņēmienā izpildīja II sporta klases normatīvu. III sporta klasei atbilstošu rezultātu pārmo reizi uzrādīja vieglākā svara pārstāvis Jānis Krauze. Jau tagad redzam, ka viņam pa spēkam daudz vairāk, trūkst tikai tehnikas un citīgu treniņu.

Svarēja nodoms jaunajā gadā — sasniedgt un pārsniegt 200 kg robežu. So reiz viņa rezultāts trīscīņā bija 182,5 kg. Vienīgais pusviegлā svāra pārstāvis Jānis Vilciņš sasniedza 160 kg. Vieglā svārā, kā jau tas bija paredzams, uzvarēja Ilmārs Grundmanis ar trīscīņas summu — 225 kg. Visvairāk dalībnieku bija pusviedējā svārā. Sei vislabāko rezultātu sasniedza Ernests Caune. Vidējā svārā pārliecīcīnu uzvaru guva Aleksandrs Sillonovs — 289 kg. Pussmagajā svārā labākais bija Nikolajs Burrovs, atstājot otrā vietā Guñaru Bušu.

Pavisam sacensībās piedalījās 18 dalībnieku. Bet viens otrs, kas tagad vēl bija skatītāji pulkā, stingri nolēma nākošreiz startēt sacensībās, un, kas zina, varbūt arī gūt pirmos panākumus.

E. Bēriņš,
Lauku tehnikas Jēkabpils rajona nodaļas fizikultūras kolektīva priekšsēdētājs

Mūsu mazajiem Saulaina bērni

Komunistiskās partijas un Padomju valdības rūpju izpausmi par jauno paaudzi labi var saskatīt Jēkabpils pilsētas bērnu dārzā. 1962. gadā šeit izveidos vēl vienu audzēkņu grupu. Varēsim labāk apmierināt to vecāku vēlēšanos, kas gribēs nodot savus milūlus audzināšanai bērnu dārzā. Pilsētas izpildītāji nodevusi bērnu dārza rīcībā vēl vienu namu. No pilsētas budžeta papildus piešķirti 400 rubļu rotālietū iegādei.

J. Paškeviča,
Jēkabpils bērnu dārza vadītāja

toru kolektīva sagatavots krājums «Zinātniskā ateisma pamati».

1962. gadā izdevniecība laidis kļaujā Latvijas PSR Valsts centrālā arhīva sagatavotu dokumentu krājumu «Religiskās sektes burzūāzīkā Latvijā».

Sā pašā arhīva sagatavotā otrā krājuma «Pareizticīgo baznīca burzūāzīkā Latvijā» dokumenti stāsta par baznīcas kalpotāju savīgumu un netikumisko dzīvi, par popu savstarpējām intrigām.

1962. gadā paredzēts izdot arī paziņāmā franču žurnālista Leo Taksila grāmatu «Jautrā bībele», kurā viņš ar neizsīkstošu humoru iztirzā bībeles aplamības un pretērunas.

Paredzēts izdot arī vairākas brošūras: D. Meikšānes «Ateistiskā audzināšana skolā un īstībā», P. Skujas «Kas ir dievmāte», J. Birzīna «Pārbaudīsim kristītības pamatus» un dažas citas.

(LTA)

Jēkabpils rajona tautas universitātes literatūras un mākslas fakultātes kārtējā nodarbība pārcelēta no 10. uz 11. janvāri.

Publisku lekciju «Padomju Latvijas lietišķas un tēlotās mākslas jaunās» laisīs mākslas